

Основни теми:

- » Краткосрочна бизнес статистика
- » Пазар на труда и доходи
- » Инфлация
- » Външен сектор
- » Финансов сектор
- » Фискален сектор
- » Табл. Основни икономически индикатори

Акценти

Според последните данни на НСИ, **БВП нарасна с 3.8% на годишна база през третото тримесечие на 2017 г.** (неизгл. данни). Растежът бе движен от повишение на крайното потребление и инвестициите в основен капитал, като и двата компонента отчетоха ръст от 4.2%. Износът се повиши с 4.6%, като бе изпреварен от нарастването на вноса с 5.4%. Растежът на БВП през третото тримесечие бе близък до този през второто, но приносът на вътрешното търсене се сви, а този на нетния износ бе по-малко отрицателен.

Краткосрочната бизнес статистика отчете смесени сигнали през септември, след като оборотът в промишлеността леко се ускори, докато индексът на продукцията в промишлеността и строителството, както и търговията на дребно забавиха темпа си на нарастване. В същото време, индикаторите за **бизнес климата** в страната и за **доверието на потребителите** се понижиха.

Коефициентът на безработица достигна 5.8% през третото тримесечие на 2017 г., като това е най-ниската стойност на показателя от началото на 2009 г. От друга страна, **коефициентът на икономическа активност** на населението достигна исторически най-

високата си стойност, съответно от 56.5% за възрастовата група над 15 г. и 72.8% за възрастовата група 15-64 г. През октомври нивото на **регистрираната безработица** слабо нарасна до 6.7%, поради приключване на дейностите със сезонен характер.

През третото тримесечие на 2017 г. **средната работна заплата** общо в икономиката се повиши номинално с 10.2% на годишна база, като с най-голям принос бе динамиката на заплатите в частния сектор. **Годишният темп на инфлация** се ускори до 1.5% през октомври, след като положителният принос на по-високите цени на услугите нарасна през месеца.

В периода януари-август излишъкът по **текущата сметка** се повиши с 3.5% на годишна база и достигна 2.3 млрд. евро (4.5% от прогнозния БВП). Всички подсметки с изключение на търговията със стоки допринесоха за подобрението спрямо август 2016 г. Излишъкът по статия **Услуги** достигна 5.2% от прогнозния БВП за първите осем месеца на 2017 г., като броят на чуждестранните посещения в страната за периода нарасна с 10.2% на годишна база.

Растежът на **кредита за частния сектор** продължи да се ускорява през септември до 4.9% на годишна база. **Среднопретегленият лихвен процент по кредити** за нефинансови предприятия регистрира спад за пореден месец, като се понижи с 5 б.т. през септември, а този по жилищните и потребителските кредити - съответно с 3 и 4 б.т. **Среднопретегленият лихвен процент по срочни депозити** нарасна с 4 б.т., след като претеглената цена на депозитите на нефинансови предприятия отчете повишение през месеца.

Салдото по консолидираната фискална програма за първите девет месеца на 2017 г. бе положително, като достигна 2.4 млрд. лв. (2.4% от прогнозния БВП). Излишъкът бе формиран от превишение на приходите над разходите по националния бюджет, докато при европейските средства бе отчетен минимален дефицит. ■



КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

През септември растежът при **оборота на промишлените предприятия**¹ слабо се ускори до 10.6% спрямо същия период на предходната година (от 10.1% през август) в резултат на по-силното представяне на промишлените продажби за износ (граф. 1). Последните се повишиха с 15.9% спрямо септември 2016 г., като основен принос за отчетения растеж имаше *производството на основни метали*. В същото време, ръстът при оборота за вътрешния пазар се забави до 6.4% поради по-слабото представяне на секторите от преработващата промишленост.

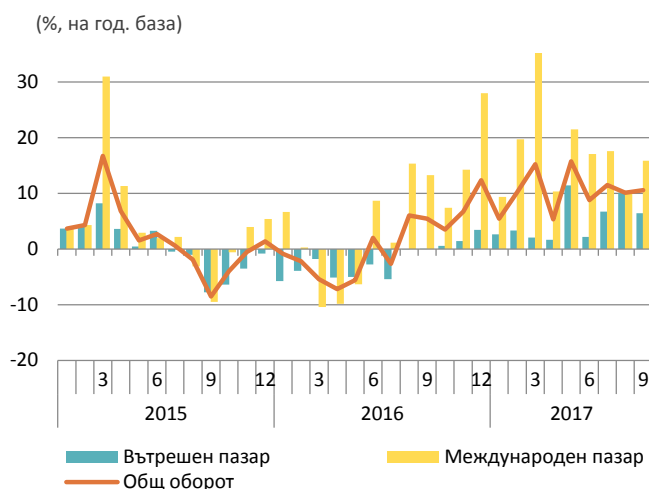
Растежът при **промишленото производство** се забави до 1.7% на годишна база през септември (4.1% през август) в резултат на по-слабите продажби на вътрешния пазар. Основен принос за отчетеното повишение имаше *производството на основни метали*, което е предназначено предимно за износ.

Повишението на **индекса на строителната продукция** също се забави до 5% на годишна база през септември при годишен ръст от 8.3% през август (граф. 2). Както *сградното*, така и *гражданското строителство* имаха принос за отчетеното забавяне. Растежът на *сградното строителство* се понижи до 10.7% на годишна база (16% през август), а спадът при *гражданското строителство* се задълбочи до 1.6% (0.3% през август).

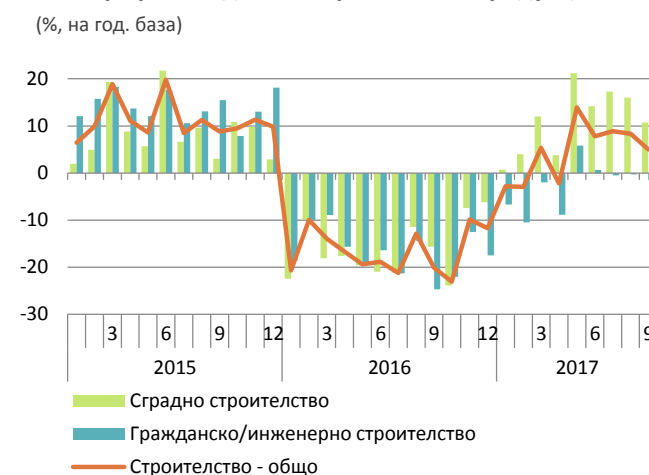
Търговията на дребно нарасна с 2% на годишна база през септември. *Продажбите на дребно в неспециализирани магазини* отчетоха най-голямо повишение от 12.9%, следвани от *продажбите на битова техника, мебели и други стоки за бита* с ръст от 10.4%. Както и през предходните месеци, само *търговията на дребно с автомобилни горива* продължи да се понижава, отчитайки спад от 12.8%.

През октомври **общият индикатор за бизнес климата** се понижи с 1.8 пункта поради влошени очаквания за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца във всички сектори (граф. 3 и 4). Броят на предприемачите в промишлеността, които докладват проблеми с недостатъчно търсене се повиши. Осигуреността с поръчки в строителството бе

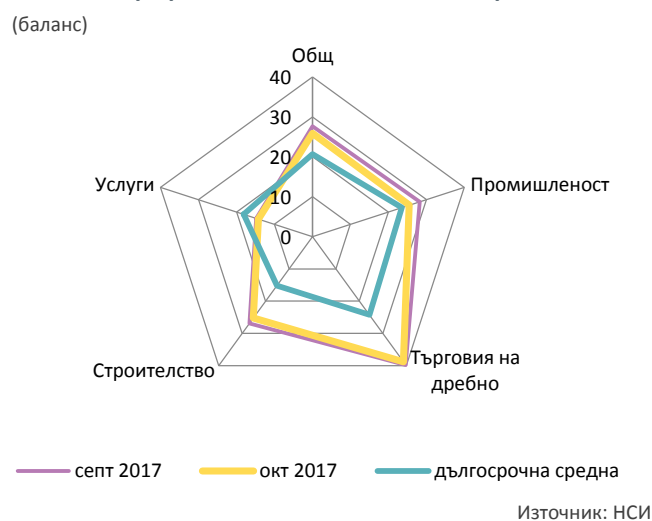
Граф. 1: Оборот в промишлеността



Граф. 2: Индекс на строителната продукция



Граф. 3: Бизнес климат по сектори



¹ Анализът на краткосрочната бизнес статистика се базира на неизгладени данни. *Индексът на оборота* отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на *индекса на промишленото производство* стойностите се коригират с *индекса на цени на производител*, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

6.9 месеца, което е намаление от 0.5 месеца спрямо предишното наблюдение от юли. В същото време бе отбелязано увеличение на продажбите в търговията на дребно и очакванията в сектора бяха благоприятни.

През октомври индикаторът за **доверието на потребителите** се понижи с 1.5 пункта. Очакванията на анкетираните за финансовата ситуация на домакинствата и икономическата ситуация в страната се подобриха. Въпреки това обаче влошаване бе отчетено при очакванията за безработицата (граф. 5).



ПАЗАР НА ТРУДА И ДОХОДИ

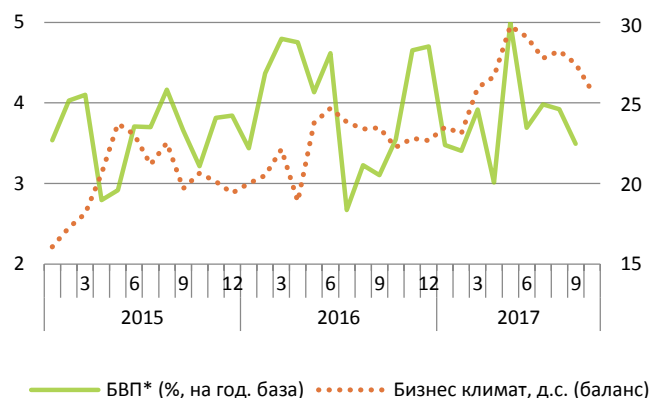
През третото тримесечие на 2017 г. търсенето на труд продължи да се увеличава и това се отрази в повишение на работната сила и понижение на **безработицата** в страната (граф. 6). По-високата сезонна заетост в дейности като *строителство, хотелиерство и ресторантьорство, селско стопанство, преработваща промишленост*, както и в образованието със започването на новата учебна година, допринесе за намалението на безработните до 200.2 хил. души². Коефициентът на безработица достигна 5.8% от работната сила и това бе най-ниската стойност на показателя от началото на 2009 г. насам.

Понижението на безработните през третото тримесечие обуслови едва около 16.7% от нарастването на заетостта³ на годишна база, а над 83% от прираста на заетите беше свързан с увеличеното предлагане на труд. **Коефициентът на икономическа активност** на населението през третото тримесечие достигна исторически най-високата си стойност, съответно от 56.5% за възрастовата група над 15 г. и 72.8% за възрастовата група 15-64 г. По-високо участие на населението в работната сила спрямо година по-рано се наблюдаваше при всички възрастови подгрупи (граф. 7), като за първи път от началото на годината най-голямо увеличение на коефициента на икономическа активност отбеляза групата на младежите (15-24 г.), следвана от тази на възрастните работници (55-64 г.). Нарасналите възможности за заетост през 2017 г. се отразиха положително на заетостта при младежите, чийто коефициент на заетост се увеличи с 5.6 пр.п. на годишна база до 25.2% за третото тримесечие, след

² По данни от Наблюдението на работната сила (НРС).

³ По данни от НРС растежът на заетите (15+) през третото тримесечие възлезе на 5.6% на годишна база.

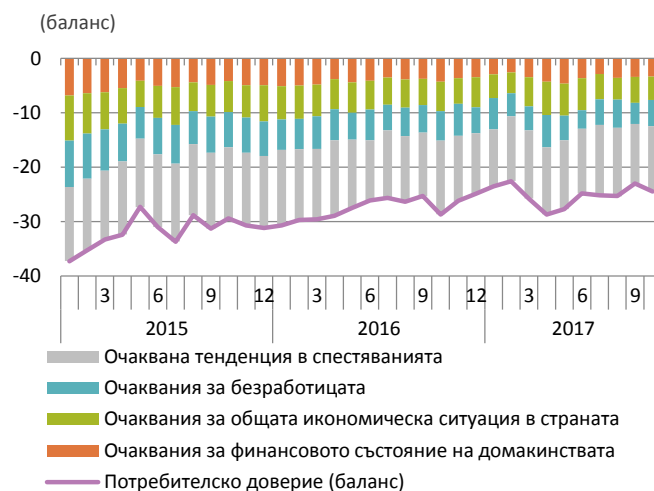
Граф. 4: Бизнес климат и БВП



* Месечните данни за БВП са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

Източник: НСИ, МФ

Граф. 5: Доверие на потребителите и динамика по компоненти



Източник: Евростат

Граф. 6: Коефициенти на безработица и икономическа активност



Източник: НСИ

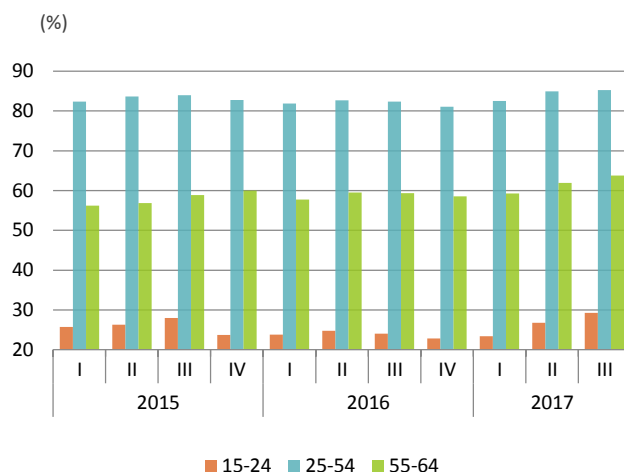
продължителен период на спад в годините 2009-2016 г. Положителните развития при младежите бяха резултат и от провежданата политика в подкрепа на младите хора, които заедно с възрастните работници са част от целевите групи на пазара на труда. За повишената активност на последните допринесе и пенсионната реформа, една от основните цели на която е по-дългото оставане на пазара на труда.

През октомври нивото на **регистрираната безработица** се покачи с 0.2 пр.п. спрямо септември до 6.7%, поради приключването на дейностите със сезонен характер. Входящият поток безработни нарасна с 37.3% и неговата стойност от 38.3 хил. души надхвърли тази на изходящия поток (31.4 хил. души). В резултат, броят на безработните се повиши с 3.2% до 220.2 хил. души, но остана с 14.7% по-нисък в сравнение с октомври 2016 г. Изходящият поток безработни намалѐ спрямо септември, основно поради отслабената активност на първичния трудов пазар, където търсенето на труд се понижи. В същото време, обхватът на постъпилите нови безработни в активните програми и мерки на пазара на труда се запази близък до реализирания през предходния месец от 3.7 хил. човека.

През третото тримесечие на 2017 г. **средната работна заплата** общо в икономиката се повиши номинално с 10.2% на годишна база (граф. 8), като темпът ѝ на нарастване остана близък до отчетения през предходното тримесечие (9.9%) и значително по-висок в сравнение със съответното тримесечие на 2016 г. (7.7%). В условията на продължаващо увеличение на цените, ускореният растеж на заплатите допринесе за повишение на покупателната способност на доходите от труд, като реалният растеж на показателя, дефлиран с ХИПЦ, възлезе на 9.2%.

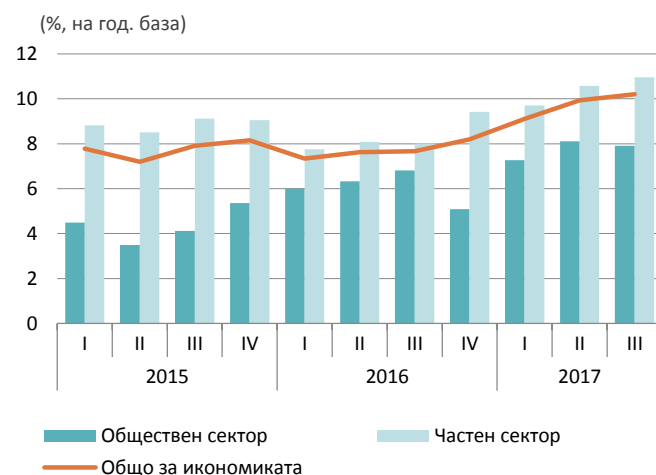
Текущото развитие на заплатите се обуславяше от частния сектор на икономиката, където номиналният темп на нарастване на показателя достигна 11% на годишна база спрямо 7.9% в общественения сектор. Разгледано по икономически дейности, най-висок номинален растеж на заплатите бе отчетен в *операции с недвижими имоти* (13.5%), *административни и спомагателни дейности* (12.9%), *търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети* (11.8%), *професионални дейности и научни изследвания* (11.5%), и *преработваща промишленост* (11.2%). Принос към повишението на заплатите в общественения сектор се наблюдаваше по линия на сектор *образование* (12%), свързано с предприетите мерки за повишаване на минималните стандарти от началото на годината.

Граф. 7: Коефициенти на икономическа активност по възрастови групи, %



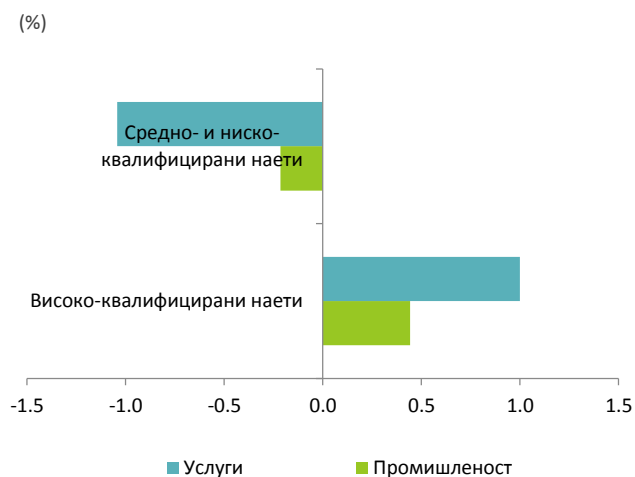
Източник: НСИ

Граф. 8: Номинален растеж на средната заплата по икономически сектори



Източник: НСИ

Граф. 9: Приноси към динамиката на наетите лица по професионален статус в индустрията и услугите, трето тримесечие на 2017 г.



Източник: НСИ, МФ

Влияние върху ускорената динамика на заплатите през разглеждания период имаше повишението на висококвалифицирани⁴ наети лица и намалението при по-ниските квалификационни равнища, като това беше по-ясно изразено в сферата на услугите (граф. 9). В рамките на преработващата промишленост, динамиката на средствата за работната заплата следваше нарастването на произведената продукция в т.ч. *производство на химични продукти, основни метали и метални изделия, машини и оборудване и изделия от каучук, пластмаса и други неметални продукти*. Това беше в сила и за строителството, където динамиката на доходите остана по-ниска от средното за икономиката ниво (7.8%), но се ускори спрямо съответното тримесечие на предходната година (1.7%), в съответствие с повишената произведена продукция в сектора (7.4%).



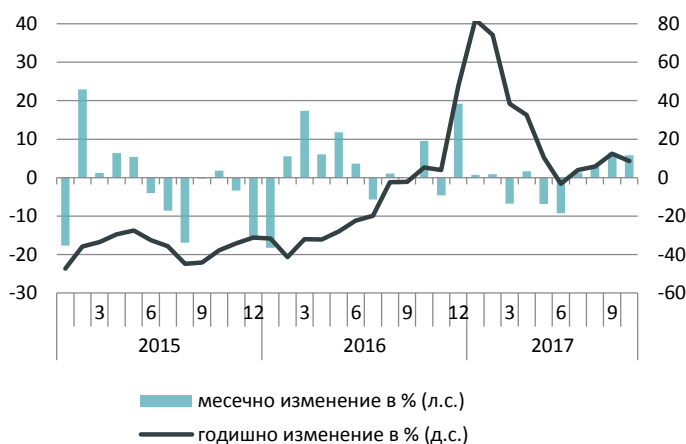
ИНФЛАЦИЯ

Потребителските цени в страната отбелязаха слабо повишение от 0.1% през октомври, според ХИПЦ. Поскъпването на облекло и обувки средно с 6.4% спрямо септември до голяма степен допринесе за месечното нарастване на общия индекс. Цените на транспортните горива също се повишиха през месеца - с 0.7%, в съответствие с развитието на международните цени на суровия петрол (граф. 10). От друга страна, международните полети поевтиняха с 25.2% на месечна база и така компенсиряха положителния принос на двата компонента по-горе. Цените за настаняване също спаднаха през октомври - с 3.7% спрямо месец по-рано, докато пакетните почивки поскъпнаха с 11.6%.

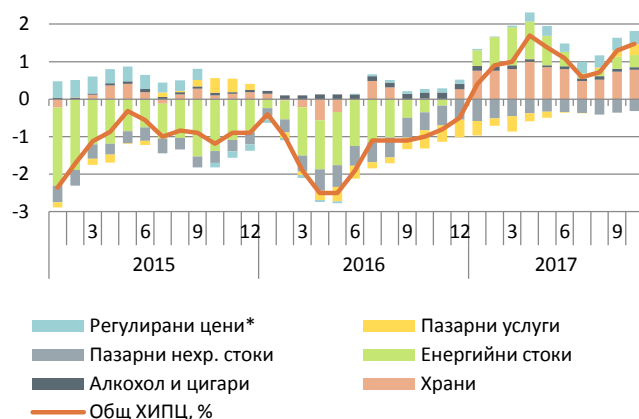
Административните цени се увеличиха с нови 0.2% на месечна база след поредно увеличение на цените на водоснабдяването - с 1.4%, канализация и пречистване на вода - с 1.2% и на висшето образование - с 1.4%.

Годишният темп на инфлация се ускори до 1.5%, след като положителният принос на по-високите цени на услугите нарасна през месеца (граф. 11). Базисната инфлация⁵ също продължи да се ускорява до 0.8% на годишна база.

Граф. 10: Международни цени на петрола сорт Брент в евро



Граф. 11: Приноси по основни компоненти на ХИПЦ (пр.п., на год. база)



* Индексът на регулираните цени се изчислява чрез претегляне на съответните елементарни агрегати.

Източник: Евростат, МФ

⁴ Тази група включва ръководители, специалисти и техници и приложни специалисти, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите

⁵ От общия индекс е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни.



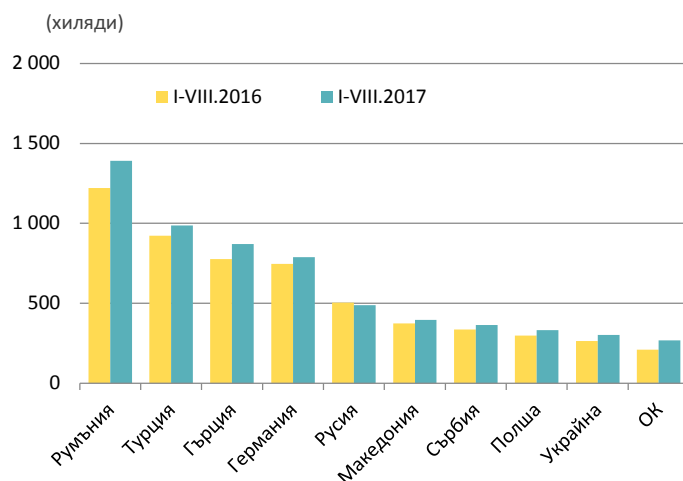
ВЪНШЕН СЕКТОР

В периода януари-август излишъкът по **текущата сметка** се повиши с 3.5% на годишна база и достигна 2.3 млрд. евро (4.5% от прогнозния БВП), като в номинално изражение превиши стойността за същия период на предходната година от 2.2 млрд. евро (4.6% от БВП). Покачване на годишна база на излишъка по текущата сметка бе отчетено и за самия месец август. Всички подсметки с изключение на търговията със стоки допринесоха за подобрението. Износът на стоки се повиши с 11.9% на годишна база през месеца, докато вносът нарасна с 14.7%. И двете изменения отразяваха както покачване на цените, така и ръст в търгуваните количества. Водещи стокови групи за нарастването на износа през месеца бяха – *зърнени растения, чугун и стомана и химически продукти*, а за вноса – *метални руди, нефт и електрически машини*. Излишъкът по *статия Услуги* се повиши на годишна база след като ръстът на износа изпревари този на вноса. Услугите, свързани с пътувания, бяха водещи за динамиката и при износа, и при вноса. Пътуванията имаха основен принос за формирания през първите осем месеца излишък по статията Услуги от 5.2% от прогнозния БВП. По данни на НСИ, броят на чуждестранните посещения в страната за периода януари-август се е повишил с 10.2% в сравнение със съответния период на 2016 г., като посещенията от страни - членки на ЕС бяха водещи за растежа (граф. 12).

През август, за втори пореден месец, балансът по статията *Първичен доход* бе положителен. Така натрупаният от началото на годината дефицит се сви до 0.5% от прогнозния БВП, при 1.5% за първите осем месеца на 2016 г. Излишъкът по *Вторичен доход* през август превиши стойността от предходната година, но общият баланс (2.6% от БВП) достигнат за осемте месеца бе сравним с излишъкът регистриран през същия период на 2016 г.

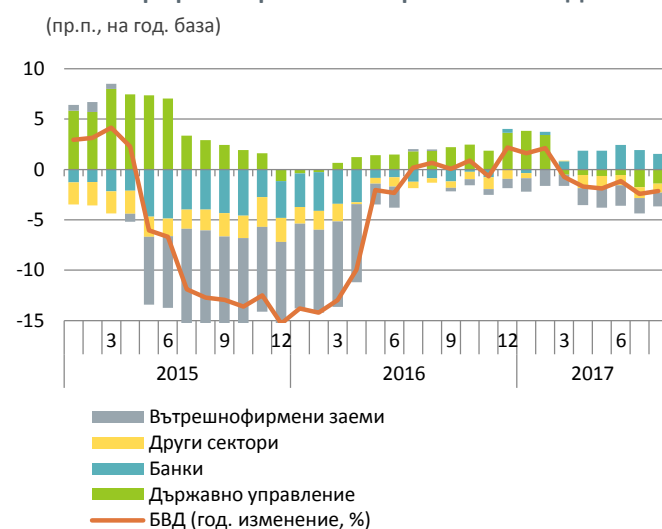
Брутният външен дълг на страната бе в размер на 33.1 млрд. евро (65.1% от прогнозния БВП) към края на август. Нивото на задлъжнялост на всички институционални сектори, с изключение на банковия, се понижи на годишна база. По отношения на матуриртената структура, краткосрочният дълг възлезе на 14.6% от БВП, а дългосрочният се понижи с 3.8% до 50.5% от БВП. Към края на август България имаше положителен нетен външен дълг от 2.3% от БВП, т.е. брутните външни активи на страната превишиха размера на брутния външен дълг.

Граф. 12: Пътувания на чужденци в България по страни



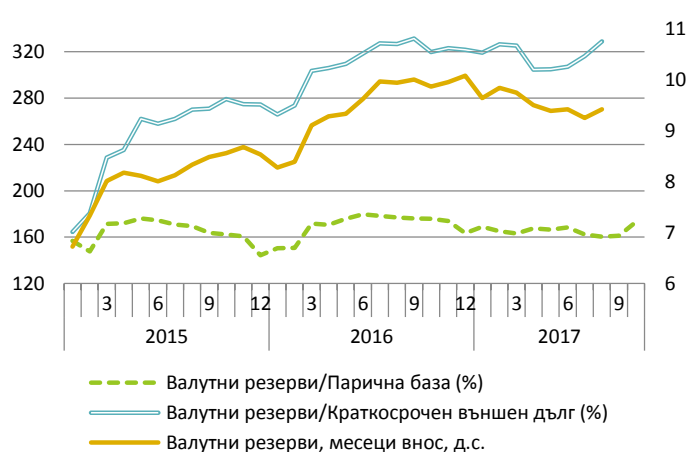
Източник: НСИ

Граф. 13: Приноси към растежа на БВД



Източник: БНБ

Граф. 14: Ключови отношения за валутния борд



Източник: БНБ, МФ



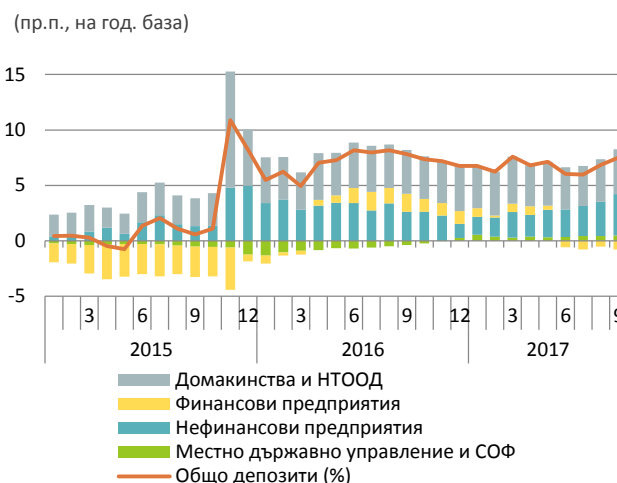
ФИНАНСОВ СЕКТОР

Международните валутни резерви намаляха през октомври с 9.5% спрямо месец по-рано и възлязоха на 22.2 млрд. евро. Това се дължеше основно на банковите резерви, които се свиха с 30.7% спрямо септември, което отразява и прилагането на по-висок отрицателен лихвен процент върху свръхрезервите на банките. Другият компонент, който имаше отрицателен принос за месечното изменение, бяха банкнотите и монетите в обращение, които намаляха с 1.2% на месечна база. Годишният растеж на резервите беше отрицателен. В края на октомври те се свиха с 4.3% спрямо година по-рано. С положителен принос бяха банкнотите и монетите в обращение и задължения към други депозанти, които се увеличиха, съответно с 11.4% и 29.1% спрямо година по-рано, докато годишното изменение на банковите резерви беше отрицателно. Те се свиха с 18.1% спрямо октомври 2016 г. (граф. 14)

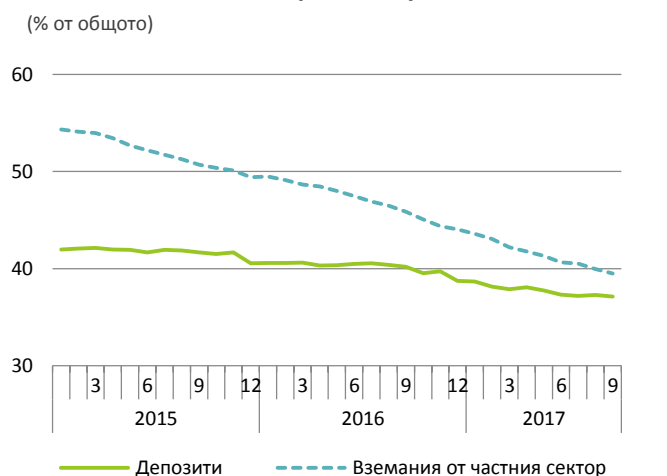
Кредитът за частния сектор продължи да се ускорява през септември до 4.9% на годишна база при 4.6% в края на август (граф. 17). Корпоративният кредит нарасна с 3.1% спрямо годишен растеж от 2.8% месец по-рано. Кредитът за домакинства допринесе в по-голяма степен за ръста на кредита за частния сектор, като в края на третото тримесечие растежът му се ускори до 5.9% на годишна база. Ипотечните кредити също продължиха да нарастват и годишният им растеж възлезе на 5.8% в края на септември при 5.4% в края на август. Потребителските кредити също имаха сходна динамика и ускориха годишния си растеж до 5.7% при 5.4% в края на предходния месец. Спадът на **лошите и реструктурирани кредити** се ускори до 11.8% на годишна база през септември, докато делът им в общите кредити за нефинансови предприятия и домакинства възлезе на 14.2% при 16.8% година по-рано.

Среднопретегленият лихвен процент по кредити за нефинансови предприятия регистрира спад за пореден месец, като се понижи с 5 б.т. през септември, което по отношение на валутната структура се дължеше основно на този по кредитите деноминирани в евро (табл. 1). Месечният обем на новоотпуснатите корпоративни кредити бе с 30.9% по-малко спрямо година по-рано. Среднопретегленият лихвен процент по жилищните и потребителските кредити леко се понижи, съответно с 3 и 4 б.т. спрямо август.

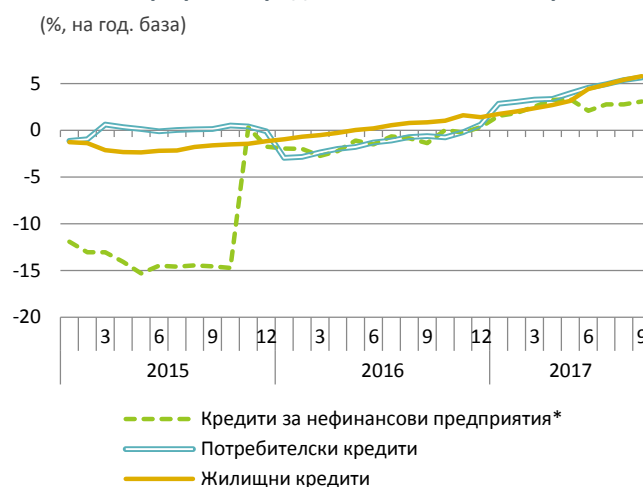
Граф. 15: Приноси към растежа на депозитите, вкл. в МЗ по сектори



Граф. 16: Дял на депозитите и вземания от частния сектор във валута



Граф. 17: Кредит към частния сектор



* При тази категория кредити драстичният спад от ноември 2014 г. се дължи на статистическия ефект от изключването на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

Среднопретегленият лихвен процент по срочни депозити леко се повиши през септември (с 4 б.т.). Претеглената цена на срочните депозити на домакинства намалю с 1 б.т., докато тази на депозитите на нефинансови предприятия отчете повишение от 18 б.т. спрямо август. Цената на срочните депозити деноминирани в евро и лева се повиши, съответно с 9 и 4 б.т., докато на тези в щатски долари намалю с 9 б.т. Общият обем новопривлечени през септември депозити достигна 1.21 млрд. лв., което бе с 2.5% повече в сравнение със септември 2016 г. (табл. 3).



ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Салдото по консолидираната фискална програма за първите девет месеца на 2017 г. бе положително, като достигна 2.4 млрд. лв. (2.4% от прогнозния БВП). Излишъкът бе формиран от превишение на приходите над разходите по националния бюджет, докато при европейските средства бе отчетен минимален дефицит.

Общо приходите и помощите в края на септември възлязоха на 26.2 млрд. лв., като нивото им се повиши с 2% спрямо същия период на 2016 г. Спадът при помощите, който започна през април 2016 г., се задържа и през септември 2017 г., като достигна 54.9% на годишна база с натрупване. По-високите данъчни постъпления с 8.7% обаче компенсиряха негативния принос на средствата от фондовете на ЕС. Растежът на данъчните постъпления се дължеше в най-голяма степен на ръста при социално и здравноосигурителните вноски (14.2% на годишна база), както и на по-високите с 6.2% косвени данъци. За последното в най-голяма степен допринесе нарастването на касовите постъпления от ДДС и акцизи, съответно със 7.9% и 3% спрямо септември 2016 г. Приходите от преки данъци за разглеждания период се повишиха с 8.7% (граф. 18).

Общите правителствени разходи нараснаха с 6.5% на годишна база до 23.7 млрд. лв. Основен принос за растежа им имаха по-високите плащания за персонал (с ръст от 25% спрямо година по-рано), социалните разходи и стипендии (4.3%) и субсидиите (26.2%). Значително намалюха разходите за текуща издръжка (14.7%), а капиталовите бяха с 10.2% пониски от нивото си през предходната година (граф. 19).

Табл. 1: Среднопретеглени лихвени проценти по нови кредити за нефинансови предприятия и домакинства, %

	септември 2016	август 2017	септември 2017
Нефинансови предприятия	4.54	3.35	3.30
Потребителски кредити	8.85	8.06	8.02
Жилищни кредити	4.81	3.94	3.90

Източник: БНБ, МФ

Табл. 2: Годишен процент на разходите (ГПР)*

	септември 2016	август 2017	септември 2017
Потребителски кредити	11.07	10.16	10.25
Жилищни кредити	5.27	4.37	4.32

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуритет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

Източник: БНБ, МФ

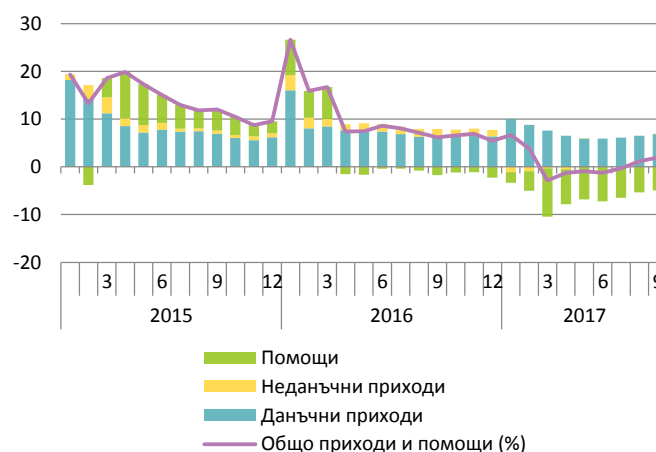
Табл. 3: Среднопретеглени лихвени проценти по нови срочни депозити на нефинансови предприятия и домакинства, %

	септември 2016	август 2017	септември 2017
лева	0.68	0.34	0.38
евро	0.65	0.31	0.40
щатски долари	0.44	0.45	0.35

Източник: БНБ, МФ

Граф. 18: Приноси за растежа на общите приходи и помощи

(с натрупване, в пр.п. на год. база)

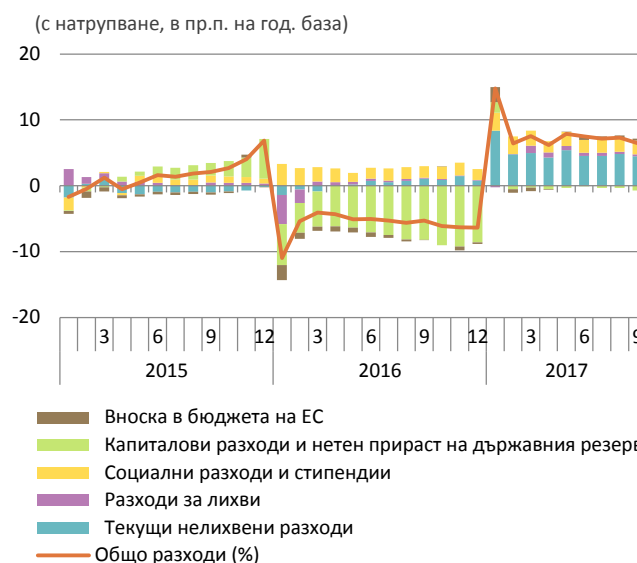


Източник: МФ

Фискалният резерв в края на септември възлезе на 11.9 млрд. лв. (11.9% от прогнозния БВП), в т.ч. 11.4 млрд. лв. средства на депозити в БНБ и други банки и 0.5 млрд. лв. вземания от фондовете на ЕС за сертифицирани разходи и др. В сравнение със същия период на миналата година резервът намаля с 16.9%.

Размерът на **държавния дълг**, вкл. държавногарантирания, в края на септември се запази почти непроменен спрямо нивото си от предходния месец в размер на 25.5 млрд. лв. или 25.6% от прогнозния БВП, при 28.5% от БВП година по-рано. Външният и вътрешният дълг възлязоха съответно на 17% и 6.5% от БВП, при 20.7% и 7.3% от БВП година по-рано. Съотношението на държавногарантирания дълг към БВП в края на септември бе 2%, при 0.6% година по-рано.

Граф. 19: Приноси за растежа на общите разходи



Източник: МФ



ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2014	2015	2016	IV'16	I'17	II'17	III'17	04'17	05'17	06'17	07'17	08'17	09'17	10'17
— Брутен вътрешен продукт¹															
БВП	растеж, %	1.3	3.6	3.9	4.3	3.6	3.9	3.8	-	-	-	-	-	-	-
Потребление	растеж, %	2.2	3.8	3.3	5.1	4.2	4.7	4.2	-	-	-	-	-	-	-
Брутообразуване в основен капитал	растеж, %	3.4	2.7	-6.6	-10.0	2.4	4.0	4.2	-	-	-	-	-	-	-
Износ	растеж, %	3.1	5.7	8.1	10.6	6.1	3.6	4.6	-	-	-	-	-	-	-
Внос	растеж, %	5.2	5.4	4.5	4.9	9.1	6.2	5.4	-	-	-	-	-	-	-
Селско стопанство	растеж, %	4.8	-6.8	5.3	5.4	-0.1	0.0	-1.5	-	-	-	-	-	-	-
Индустрия	растеж, %	0.3	4.2	4.0	4.6	3.7	4.1	3.5	-	-	-	-	-	-	-
Услуги	растеж, %	1.7	3.3	3.1	3.9	5.4	4.3	3.6	-	-	-	-	-	-	-
Корективи	растеж, %	0.1	7.5	7.2	6.0	-4.0	2.7	9.0	-	-	-	-	-	-	-
— Краткосрочна бизнес статистика²															
Промислено производство	растеж, %	1.8	2.9	2.7	4.1	3.9	4.8	3.4	0.6	11.1	3.3	4.6	4.1	1.7	-
Оборот в промишлеността	растеж, %	0.0	1.7	1.0	7.6	10.3	9.9	10.7	5.4	15.7	8.8	11.5	10.1	10.6	-
Оборот в търговията на дребно	растеж, %	10.2	11.8	3.9	3.6	4.7	3.4	2.5	1.3	6.3	2.7	2.3	3.2	2.0	-
Строителна продукция	растеж, %	7.0	11.2	-16.7	-15.3	0.1	6.4	7.5	-2.2	13.9	7.8	8.9	8.3	5.0	-
Общ бизнес климат	баланс	15.9	20.3	22.5	22.7	24.3	28.7	28.0	26.8	30.0	29.3	27.9	28.4	27.6	25.8
Промисленост	баланс	18.2	22.9	23.5	23.1	26.5	27.7	27.8	27.2	28.5	27.3	28.6	26.4	28.3	25.5
Търговия на дребно	баланс	24.0	27.6	33.6	34.6	32.1	39.4	40.6	35.4	41.0	41.7	38.8	43.3	39.8	38.7
Строителство	баланс	7.3	15.2	17.9	17.8	19.0	29.1	27.9	26.4	29.3	31.5	28.3	28.6	26.8	25.2
Услуги	баланс	11.7	12.7	13.8	14.7	17.4	19.6	15.8	17.7	22.4	18.7	15.4	17.3	14.8	14.2
— Пазар на труда															
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	54.1	54.1	53.3	52.7	53.7	55.8	56.5	-	-	-	-	-	-	-
Коеф. на заетост (15+)	%	48.0	49.1	49.3	49.2	50.0	52.2	53.2	-	-	-	-	-	-	-
Заетост (СНС)	растеж, %	0.4	0.4	0.5	0.6	1.2	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (НРС)	%	11.4	9.1	7.6	6.7	6.9	6.3	5.8	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (АЗ)	%	11.2	10.1	8.7	7.9	8.1	7.2	6.6	7.6	7.1	6.8	6.7	6.7	6.5	6.7
Номинална работна заплата	растеж, %	6.0	6.8	9.5	8.2	9.1	9.9	10.1	10.2	9.9	9.7	9.7	9.2	11.5	-
Реална работна заплата ³	растеж, %	7.7	8.0	11.0	9.1	8.3	8.4	9.2	8.4	8.3	8.5	9.1	8.4	10.1	-
Производителност на труда (БВП на зает)	растеж, %	1.0	3.3	3.4	3.7	2.4	2.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Реални разходи на единица труд (БВП)	растеж, %	4.1	0.1	0.1	-2.9	3.1	1.6	-	-	-	-	-	-	-	-
Номинални разходи на единица труд (БВП)	%	4.6	2.3	2.3	-0.3	2.6	4.1	-	-	-	-	-	-	-	-
— Инфлация															
Индекс на потребителските цени	растеж, %	-1.4	-0.1	-0.8	-0.3	1.7	2.3	1.6	2.6	2.3	1.9	1.3	1.4	2.1	2.5
Хармонизиран индекс на потребителски цени	растеж, %	-1.6	-1.1	-1.3	-0.8	0.2	1.5	0.5	1.7	1.4	1.1	0.6	0.7	1.3	1.5
Цени на производител на вътрешния пазар	растеж, %	-0.9	-1.6	-2.9	-0.5	2.3	3.4	5.7	3.9	3.5	2.7	5.3	5.9	6.0	-
Цени на производител на международния пазар	растеж, %	-1.8	-2.4	-3.5	2.8	9.6	5.6	4.8	8.4	4.6	3.7	3.5	5.5	5.3	-
— Консолидиран бюджет (с натрупване)															
Приходи и помощи	млн. лв.	29 409	32 200	33 953	33 956	8 838	17 483	26 152	12 017	14 716	17 482	20 478	23 285	26 151	-
Общо разходи	млн. лв.	32 482	34 685	32 481	32 491	7 781	15 737	23 732	10 426	13 033	15 735	18 506	21 133	23 731	-
Вноски в бюджета на ЕС	млн. лв.	955	946	859	859	214	488	677	286	364	488	560	607	677	-
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. лв.	-3 073	-2 485	1 473	1 465	1 058	1 746	2 420	1 591	1 683	1 747	1 972	2 151	2 421	-
	% от БВП	-3.7	-2.8	1.6	1.6	1.1	1.8	2.4	1.6	1.7	1.8	2.0	2.2	2.4	-
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	22 753	23 300	27 424	27 424	26 886	27 212	25 479	26 911	27 028	27 212	25 492	25 457	25 479	-
	% от БВП	27.2	26.3	29.1	29.6	27.0	27.3	25.6	27.0	27.1	27.3	25.6	25.6	25.6	-
Фискален резерв	млн. лв.	9 170	7 873	12 883	12 883	12 574	13 174	11 867	13 168	12 820	13 174	11 698	11 632	11 867	-
	растеж, %	95.9	9.1	63.6	63.6	6.0	-6.8	-16.9	6.9	-4.7	-6.8	-19.3	-19.8	-16.9	-

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2014	2015	2016	IV'16	I'17	II'17	III'17	04'17	05'17	06'17	07'17	08'17	09'17	10'17
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	16 534	20 285	23 899	23 899	24 044	23 970	24 551	23 634	23 666	23 970	23 729	24 444	24 551	22 230
Покритие на паричната база	%	165.1	144.3	163.4	163.4	163.0	168.4	161.2	167.5	166.6	168.4	162.4	160.3	161.2	173.2
Покритие на вноса	месеци	7.1	8.5	10.0	10.1	9.7	9.4	-	9.5	9.4	9.4	9.2	9.4	-	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	166.0	257.5	298.1	299.2	302.6	307.1	-	304.6	305.0	307.1	316.1	329.0	-	-
Паричен агрегат М1	растеж, %	15.1	15.6	13.5	13.5	17.7	15.2	16.3	16.4	16.9	15.2	14.6	16.2	16.3	-
Паричен агрегат М3	растеж, %	1.1	8.8	7.6	7.6	8.5	7.0	8.2	7.6	8.0	7.0	6.9	7.7	8.2	-
Депозити	растеж, %	-0.5	8.2	6.7	6.7	7.6	6.0	7.5	6.8	7.1	6.0	6.0	6.8	7.5	-
Кредит към частния сектор	растеж, %	-8.2	-1.2	1.5	1.5	3.8	4.2	4.9	4.3	4.7	4.2	4.5	4.6	4.9	-
Кредит към нефинансовите предприятия	растеж, %	-11.6	-1.7	0.3	0.3	2.5	2.1	3.1	3.3	3.3	2.1	2.8	2.8	3.1	-
Кредит за домакинствата	растеж, %	-1.6	-1.3	2.0	2.0	4.7	6.0	5.9	5.2	5.8	6.0	5.5	5.7	5.9	-
Лихвен процент по кредити ⁴	%	7.9	7.0	5.8	5.4	5.3	4.6	4.3	4.8	4.7	4.6	4.3	4.4	4.3	-
Лихвен процент по депозити ⁵	%	2.6	1.3	0.8	0.6	0.5	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4	0.3	0.3	0.4	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.61	1.79	1.86	1.86	1.83	1.71	1.66	1.79	1.74	1.71	1.67	1.65	1.66	1.68
	ср. пер.	1.47	1.76	1.77	1.81	1.84	1.74	1.64	1.82	1.77	1.74	1.70	1.66	1.64	1.66
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	92.0	75.0	73.1	70.1	65.8	66.2	-	66.3	66.1	66.1	65.0	65.1	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	25.3	23.1	23.1	21.7	21.8	23.1	-	23.0	23.0	23.2	22.7	22.4	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	40.3	37.2	36.1	36.8	36.4	35.9	-	35.7	36.0	35.8	36.5	36.7	-	-
— Платежен баланс⁶															
Текуща сметка	млн. евро	35	-61	1 989	-112	-74	502	-	-111	182	432	1 137	751	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	0.1	-0.1	4.2	5.4	4.7	4.1	-	4.4	4.6	4.0	4.8	5.2	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-2 777	-2 622	-1 845	-376	-714	-522	-	-306	-142	-74	13	-205	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-6.5	-5.8	-3.9	-2.1	-2.8	-3.3	-	-3.2	-3.2	-3.3	-3.2	-3.4	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	21 026	21 919	22 556	6 294	5 948	6 427	-	1 935	2 216	2 277	2 272	2 216	-	-
	растеж, %	-0.9	4.2	2.9	16.9	16.4	14.4	-	5.7	23.9	13.9	10.9	11.9	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	23 803	18 678	24 400	6 670	6 662	6 949	-	2 241	2 357	2 351	2 259	2 422	-	-
	растеж, %	-1.4	-21.5	30.6	4.3	22.7	18.6	-	18.6	22.3	15.3	10.2	14.7	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	960	1 422	1 067	75	113	79	-	8	33	38	76	41	-	-
Финансова сметка	млн. евро	-2 090	-1 076	-764	423	-542	-23	-	138	183	-344	1 051	-17	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-882	-2 388	-764	502	-192	-162	-	64	-72	-155	23	-69	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	1 871	44	2 198	632	-29	348	-	183	56	109	-359	44	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	2 170	-4 510	1 523	1 078	46	-11	-	404	52	-466	239	109	-	-
Промяна в международните резерви на БНБ	млн. евро	1 807	3 730	3 467	576	77	96	-	-379	94	381	-209	681	-	-

Забележка: Всички изменения на индикаторите, посочени в таблицата като растеж в %, са на база съответния период на предходната година. За изчисление на съотношенията към БВП са използвани отчетни данни за БВП по текущи цени за 2014 г. - 83 634.3 млн. лв., за 2015 г. - 88 571.3 млн. лв. и за 2016 г. - 94 129.9 млн. лв., както и прогнозни данни на МФ за 2017 г. - 99 623.9 млн. лв.;

1. Растежи при съпоставими цени от 2010 г., неизгладени данни;
2. Неизгладени данни;
3. Дефлирани с ХИПЦ;
4. Лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия - среднопретеглен по вид, валута и срочност;
5. Лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия - среднопретеглен по вид, валута и срочност;
6. Аналитично представяне, в съответствие с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция.

В текущия Месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 15 ноември 2017 г., с изключение на данните за БВП за трето тримесечие, публикувани на 5 декември, които са включени като кратко съобщение в Акцентите. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позволение на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2017 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg